

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 512/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ch. I., občana Nigérie, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 144/09 z 2. septembra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 147/2010 z 25. novembra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ch. I. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2012 doručená sťažnosť M. Ch. I., občana Nigérie, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 144/09 z 2. septembra 2010 (sťažovateľ v sťažnosti síce uvádza, že ide o rozsudok zo 14. decembra 2009, ale ústavný súd prostredníctvom okresného súdu zistil, že ide o rozsudok z 2. septembra 2010, pozn.) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 147/2010 z 25. novembra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Obraciam sa na Ústavný súd SR a podávam sťažnosť pre porušenie mojich práv ku ktorým došlo rozhodnutím Okr. súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 144/09 dňa 14. 12. 2009 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu BA sp. zn. 4 To 147/2010 z 25. 11. 2010. ...

V súdnom konaní mi nebolo umožnené aby som mohol mať tlmočníka v mojom rodnom jazyku – igbo, nakoľko som cudzinec, občan Nigérie. Preto som sa nemohol riadne obhajovať lebo som nerozumel a nechápal som súdne konanie. Tým bolo porušené moje právo na spravodlivý súdny proces...

Okresný súd mi v prvom konaní určil hodnotu zaisteného kokainu na 15.455 €, no neskôr túto hodnotu určil na 61.573,39 €. Podľa čoho som bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov. Toto však bola cena za celkovú hmotnosť - 924,48 gr. zaistenej látky, a nie jej čistej váhy - 232,80 gramu. Keby súd postupoval v zmysle zákona tak ako aj pôvodne ohodnotil zaistený kokain, následne by mi musel uložiť nižší trest a nie 15 rokov a to v rozsahu od 4 roky do 10 rokov...

Ja som podal dovolanie na Najvyšší súd SR, dňa 17. 1. 2011, ktorý ho postúpil na Okresný súd Bratislava I. Žiadal som pridelenie advokáta ex offo, no okresný súd mi ho nepridelil, a tak som dovolanie nemohol podať.

Žiadam preto ústavný súd aby rozhodol podľa čl. 127 o mojej sťažnosti a tiež aby mi pridelenie advokáta, ktorý ma bude zastupovať v konaní pred ústavným súdom...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 144/09 z 2. septembra 2010 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 147/2010 z 25. novembra 2010.

Ústavný súd prostredníctvom okresného súdu zistil, že napadnutým rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov. Na základe odvolania sťažovateľa a tiež prokurátora Krajskej prokuratúry v Bratislave o trestnej veci sťažovateľa

rozhodoval krajský súd, ktorý po zistení pochybení v odvolaní napadnutom rozsudku okresného súdu tento rozsudok zrušil a zároveň sám rozhodol o tom, že sťažovateľ uznáva za vinného zo spáchania trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona, a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 25. novembra 2010.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 144/09 z 2. septembra 2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol podať sťažovateľ odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 147/2010 z 25. novembra 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 25. novembra 2010, pričom sťažovateľ doručil ústavnému súdu svoju sťažnosť až 1. októbra 2012, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd pripomína, že v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku „Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému...“. Z citovaného vyplýva, že sťažovateľovi ešte neuplynula lehota na podanie dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2012